

Stanovisko Bankovej rady NBS

Banková rada prerokovala a vzala na vedomie materiál Ekonomický a menový vývoj – jeseň 2024.

Domácnostiam aj firmám sa podľa novej predpovede analytikov NBS situácia nebude zlepšovať v takej miere, ako sme predpokladali na jar a v lete. Oddiaľuje sa zotavenie ekonomík kľúčových obchodných partnerov. Výkonnosť ekonomiky a vývoj inflácie tiež ovplyvní nevyhnutná konsolidácia verejných financií a zosúladenie cien energií pre domácnosti s ich trhovým vývojom.

Napriek protivetru viacerých vplyvov predikcia očakáva solídny ekonomický rast na úrovni 2,5 % v tomto aj budúcom roku. Zamestnanosť by mala ostať stabilná a v priemere by ani kúpyschopnosť príjmov nemala klesnúť. Podľa hodnotenia Bankovej rady sú však celkové riziká pre ekonomiku vychýlené smerom k horšiemu vývoju.

Ozdravenie verejných financií je v dnešnej situácii nevyhnutnosťou. Stabilizácia a neskôr zvrátenie vývoja miery zadlženosti verejného sektora sú veľmi dôležité pre dlhodobý rast, finančnú stabilitu a posilnenie odolnosti ekonomiky voči prípadným nečakaným udalostiam.

Ohlásené ozdravenie verejných financií by malo ukrojiť z rastu ekonomiky približne 0,6 percentuálneho bodu v roku 2025. V ekonomike by malo tiež pribudnúť o 11-tisíc pracovných miest menej ako bez ozdravenia verejných financií. Nastavenie verejných financií na konsolidačnú trajektóriu však zároveň znižuje riziko nepriaznivého vývoja dlhodobých úrokových sadzieb pre Slovensko. Postupné ozdravovanie verejných financií bude musieť pokračovať aj v ďalších rokoch. Napredovanie bude ľahšie, ak zatiaľ nešpecifikované podporné opatrenia pre ekonomiku budú mať dočasný a cieleňý charakter.

Vývoj inflácie a inflačných očakávaní bude potrebné naďalej dôsledne sledovať. Všeobecne priaznivý inflačný vývoj v základných položkách spotrebného koša sa zastavil nad úrovňou, ktorú by sme chceli vidieť ako výsledok snahy o zabezpečenie cenovej stability. Naopak, sledujeme znaky obratu vo vývoji dynamiky cien. Inflácia sa v budúcom roku dočasne zrýchli v dôsledku dorovnania cien plynu na trhové úrovne a zvýšenia daní. Zvyšuje sa tým riziko hlbšieho zakorenenia inflácie do povedomia domácností a firiem.

Pre budúci vývoj životnej úrovne bude kľúčové naštartovať rast produktivity. Vývoj zamestnanosti je prejavom pružnosti slovenského pracovného trhu. Sledujeme na ňom jednak presun pracovnej sily od priemyslu k službám, ako aj nahrádzanie domácej pracovnej sily zahraničnou. Tento vývoj je sprevádzaný rastom produktivity, čím sa vývoj u nás výrazne líši od vývoja v iných častiach eurozóny. Zároveň to však znamená, že je u nás menšia šanca, že sa rast produktivity výrazne zvýši vplyvom cyklického oživenia u našich obchodných partnerov. Vyššiu dynamiku produktivity by mohlo priniesť posilnenie inovačného potenciálu ekonomiky, lepšie využívanie EÚ fondov, ale aj posilnenie fungovania spoločných trhov a konkurencieschopnosti v rámci EÚ.